

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ – ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Ασκήσεις

1. Στον πίνακα που ακολουθεί να αντιστοιχίσετε το είδος της σύνταξης από την αριστερή στήλη με το υφολογικό του αποτέλεσμα από τη δεξιά.

Είδος σύνταξης	Υφολογικό αποτέλεσμα
1) Ενεργητική σύνταξη	α) Τονίζεται η ενέργεια β) Ύφος απλό γ) Ύφος ακαδημαϊκό
2) Παθητική σύνταξη	δ) Τονίζεται αυτός που ενεργεί ε) Αποδίδονται πολύπλοκες σκέψεις στ) Λόγος εύληπτος

2. Στον πίνακα που ακολουθεί να αντιστοιχίσετε το είδος της σύνταξης από την αριστερή στήλη με την επικοινωνιακή περίσταση στην οποία θα ταίριαζε περισσότερο από τη δεξιά.

Είδος σύνταξης	Επικοινωνιακή περίσταση
1) Ενεργητική σύνταξη	α) Συζήτηση στην τάξη β) Εισήγηση σε επιστημονικό συνέδριο γ) Επιστολή στους αρχηγούς πολιτικών κομμάτων
2) Παθητική σύνταξη	δ) Γράμμα σε φίλο ε) Βιβλιοπαρουσίαση στ) Συνέντευξη ενός διάσημου αθλητή

3. Στα παραδείγματα που ακολουθούν να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική. Ποια αλλαγή παρατηρείται σχετικά με το σημείο στο οποίο δίνεται έμφαση;

- Καθημερινά, η ειδησεογραφία διαμορφώνει συχνά με απρόοπτο τρόπο την κοινή γνώμη.
- Οι πολίτες εισπράττουν και καταπίνουν την είδηση σαν ένα πολυδοκιμασμένο πιάτο φαγητού.
- Αν η παρρησία στηρίζει τη δημοκρατία, τότε η πραγματικότητα που αποκαλύπτουν τα γεγονότα, δεν ενθαρρύνει καθόλου τέτοια συμπεράσματα.
- Ο ηλεκτρονικός Τύπος, με τη συνεχώς ανανεούμενη ροή ειδήσεων, θέλγει τον βιαστικό και αγχώδη αναγνώστη, καθώς του δίνει την εντύπωση της πλήρους ενημέρωσης.
- Το σχολείο οφείλει να διαμορφώσει αντιστάσεις απέναντι στην επίθεση που δέχεται ο μαθητής από τα ΜΚΔ.
- Και τα παλαιότερα χρόνια τα χάραξε οικονομική κρίση, την οποία, επίσης, αντιμετώπισαν οι Έλληνες με εξωτερική μετανάστευση.
- Η εργασία κρατά τον άνθρωπο σε συνεχή σωματική κίνηση και συντηρεί την πνευματική του εγρήγορση.
- Πολλοί παράγοντες, που δεν τους σκέφτονται οι μαθητές, επηρεάζουν την τελική επιλογή επαγγέλματος.
- Οι νέες τεχνολογίες αναμένεται να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας στα κράτη που "παράγουν" τεχνολογία.
- Οι νέοι απορροφούν από το Διαδίκτυο μια γνώση που τους παρέχει αφειδώλευτα (= απλόχερα).

4. Στα παραδείγματα που ακολουθούν να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική. Ποια αλλαγή παρατηρείται σχετικά με το σημείο στο οποίο δίνεται έμφαση;

- Αντικείμενο σκέψης αποτελεί για το Υπουργείο παιδείας να μειωθεί η ύλη των πανελληνίων.

2. Οι δούλοι αποτέλεσαν αντικείμενο ολοκληρωτικής εκμετάλλευσης από τους αποικιοκράτες.
3. Θα γίνει δεκτή η πρότασή σας με τον όρο να μειωθούν οι αντιδράσεις από την πλευρά σας.
4. Οι πρόσφυγες δεν προστατεύτηκαν ουσιαστικά από κανένα κράτος. Αντίθετα, αντιμετωπίστηκαν ως επαχθής παράγοντας για την οικονομία.
5. Από τις πορείες για το εκπαιδευτικό θέμα προσημαίνεται η έναρξη καταλήψεων από τους μαθητές.
6. Από τις συνθήκες διαβίωσης των προσφύγων προδικάζεται η αδυναμία τους για ποιοτική διαβίωση και η φυγή τους από τη χώρα.
7. Τα δημιουργήματα των μαθητών θα εκτεθούν στο αμφιθέατρο του σχολείου.
8. Το εθνικό φρόνημα των Ελλήνων επηρεάζεται από την κακοδαιμονία της χώρας.
9. Από την παρακολούθηση ποιοτικών θεαμάτων εκλεπτύνεται το πνεύμα και χαλιναγωγούνται τα πάθη του κοινού.
10. Από την τέχνη έχουν κατά καιρούς αποσοβηθεί επικίνδυνα για τη δημοκρατία γεγονότα.

5. Μεταφέρετε το περιεχόμενο του αποσπάσματος σαν να είσαστε εσείς οι εργαζόμενοι, σε ευθύ λόγο , και δίνοντας έμφαση στον τρόπο που τα υποκείμενα βιώνουν την απώλεια της εργασίας.

[...] Η αγωνία της χαμένης εργασίας βιώνεται σ' όλες τις βαθμίδες της κοινωνικής κλίμακας. Στην καθεμιά από αυτές η απώλεια της εργασίας γίνεται αισθητή σαν μια συντριπτική δοκιμασία που βεβηλώνει την ταυτότητα εκείνου από τον οποίο βιώνεται.

Βιβιάν Φόρεστερ, "Η οικονομική φρίκη"

6. Μεταβάλλοντας το είδος της σύνταξης στο παρακάτω απόσπασμα να το καταστήσετε πιο εύληπτο για τον μέσο αναγνώστη.

Ο καταναγκασμός της αγοράς ασκείται αποκλειστικά μέσω της επήρειας του πεδίου: πράγματι, πολλά από τα scoops, που επιδιώκονται και θεωρούνται "ατού" για την κατάκτηση της πελατείας [...] θα γίνουν αντιληπτά αποκλειστικά και μόνο από τους ανταγωνιστές (καθώς, οι δημοσιογράφοι είναι οι μόνοι από τους οποίους διαβάζονται όλες οι εφημερίδες ...).

Πιερ Μπουρντιέ, "Για την τηλεόραση"

7. Να επισημάνετε την πρόθεση του συγγραφέα στο απόσπασμα που ακολουθεί λαμβάνοντας υπόψη το είδος της χρησιμοποιούμενης σύνταξης.

Ολοένα περισσότερο στην Ευρώπη, καταβάλλεται μεγάλη προσπάθεια, κυρίως στη διάρκεια των προσυνεντεύξεων που διεξάγονται από ορισμένους παραγωγούς, να επιλέγονται panelists από τους οποίους θα διατυπώνονται απλές τοποθετήσεις με σαφείς και απαστράπτοντες όρους και που καλύτερα είναι να μην επιβαρύνονται με σύνθετες γνώσεις (σύμφωνα με το αξίωμα: "The less you know, the better off you are").

Πιερ Μπουρντιέ, "Για την τηλεόραση"